

Blodsmitta

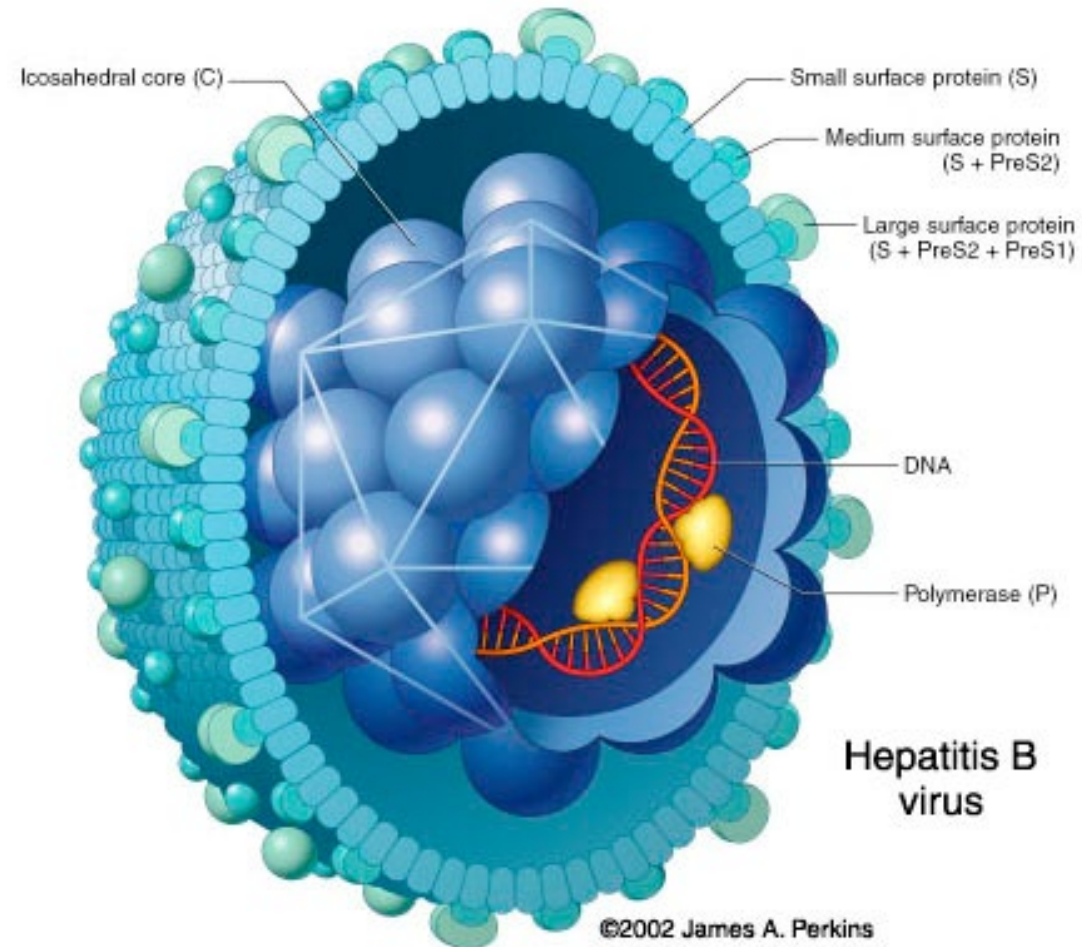
Basutbildning riskbruk, missbruk, beroende

2018-10-25

Gunilla Persson

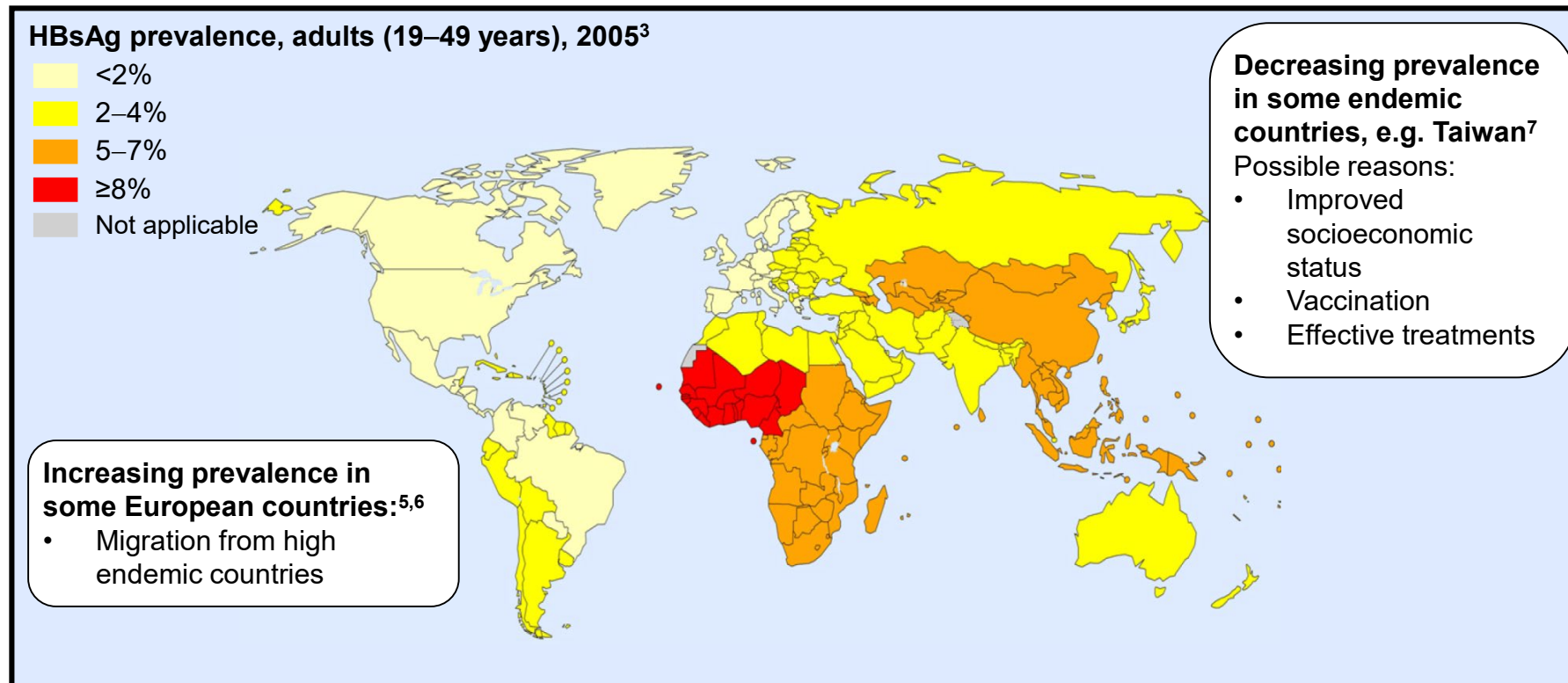
infektionsläkare, bitr. smittskyddsläkare

Hepatitis B

Epidemiology and public health burden¹

- Worldwide ≈250 million chronic HBsAg carriers^{2,3}
- 686,000 deaths from HBV-related liver disease and HCC in 2013⁴

1. EASL CPG HBV. J Hepatol 2017;67:370–98; 2. Schweitzer A, et al. Lancet 2015;386:1546–55; 3. Ott JJ, et al. Vaccine 2012;30:2212–9; 4. GBD 2013 Mortality and Causes of Death Collaborators. Lancet 2015;385:117–71; 5. Coppola N, et al. Euro Surveill 2015;20:30009; 6. Hampel A, et al. Bundesgesundheitsblatt Gesundheitsforschung Gesundheitsschutz 2016;59:578–83; 7. Chen C-L, et al. J Hepatol 2015;63:354–63.

Smittvägar

- Via blod och sexuellt
- I Asien och Afrika även vanligt med smitta vid födseln och mellan småbarn
- Betydligt mera smittsamt än hep C och Hiv

Sjukdomsförlopp

- Inkubationstiden är lång, 1-6 månader
- En del får allmänna sjukdomssymtom
- En del får gulsot
- Andra har inte så mycket symtom

- 95% läker ut om smittad i vuxen ålder
- Bland nyfödda läker bara 5 % ut
- Stora delar av världen har infört hepatit B-vaccin till alla nyfödda

Förebygga hep B

- Bra vaccin finns!
- Erbjuds till alla nyfödda i Sverige
- All sjukvårdspersonal bör vara vaccinerade
- Även annan personal som kan komma i kontakt med blodsmitta bör vaccineras
- Screeningprogram
- Upprepad provtagning om ej vaccinerad och utsatt för risk

Världen och Västerbotten

- I Västerbotten 30-70 nya fall hep B per år
- De flesta är migranter smittade i hemlandet
- Bara enstaka smittade i Sverige
- Inget utbrott bland missbrukare på många år i V-botten

OUR GOAL

Ending the AIDS epidemic by 2030

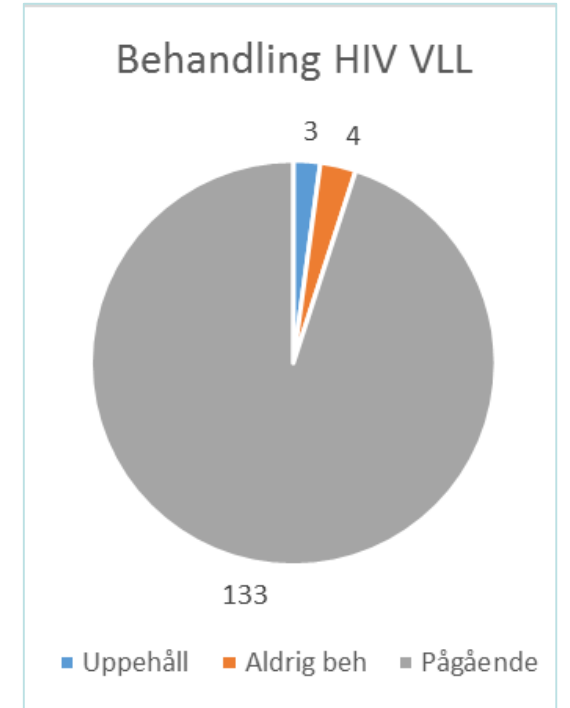
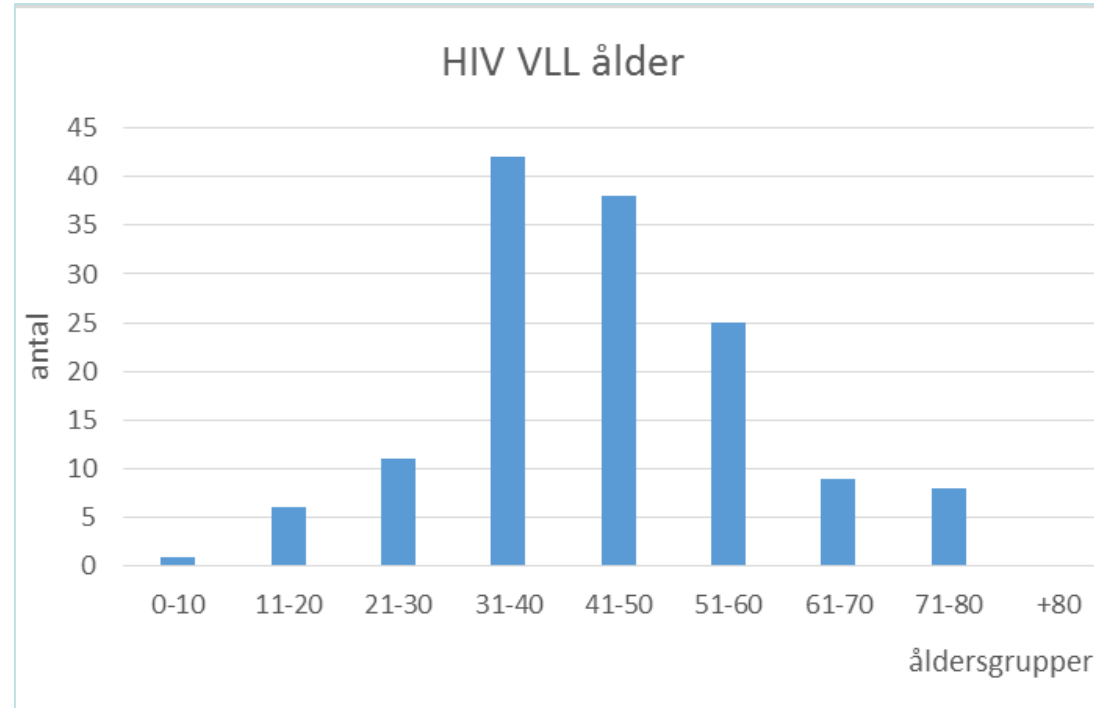
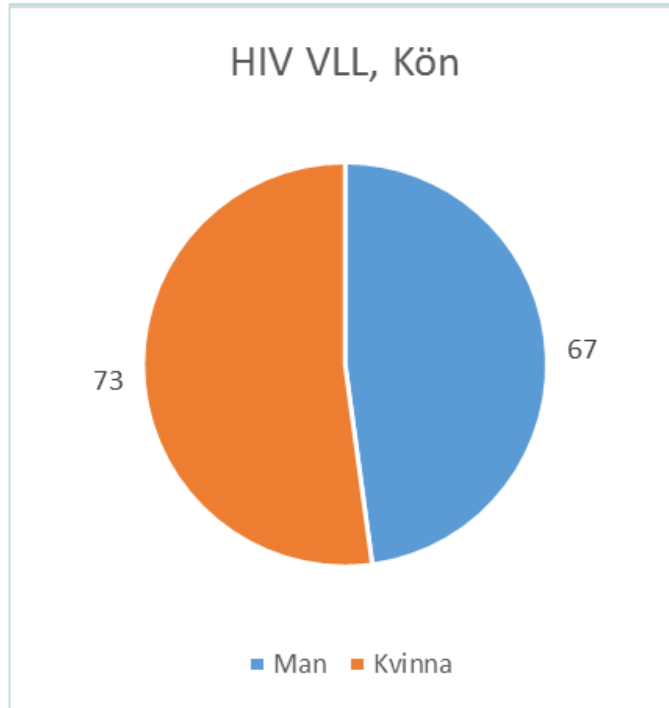
UNAIDS is working towards stopping new HIV infections, ensuring that everyone living with HIV has access to HIV treatment, protecting and promoting human rights and producing data for decision-making.

[90-90-90](#) | [HIV PREVENTION](#) | [HUMAN RIGHTS](#) | [AIDS DATA](#)

HIV

- I Sverige lever 7500 personer med hiv
- De allra flesta är behandlade och har minimal smittsamhet
- Inget utbrott bland missbrukare i Västerbotten
- I Malmö och Kalmar hiv-utbrott bland iv missbrukare som föranledde start av sprutbytesmottagningar
- Stockholm har haft utbrott bland missbrukare

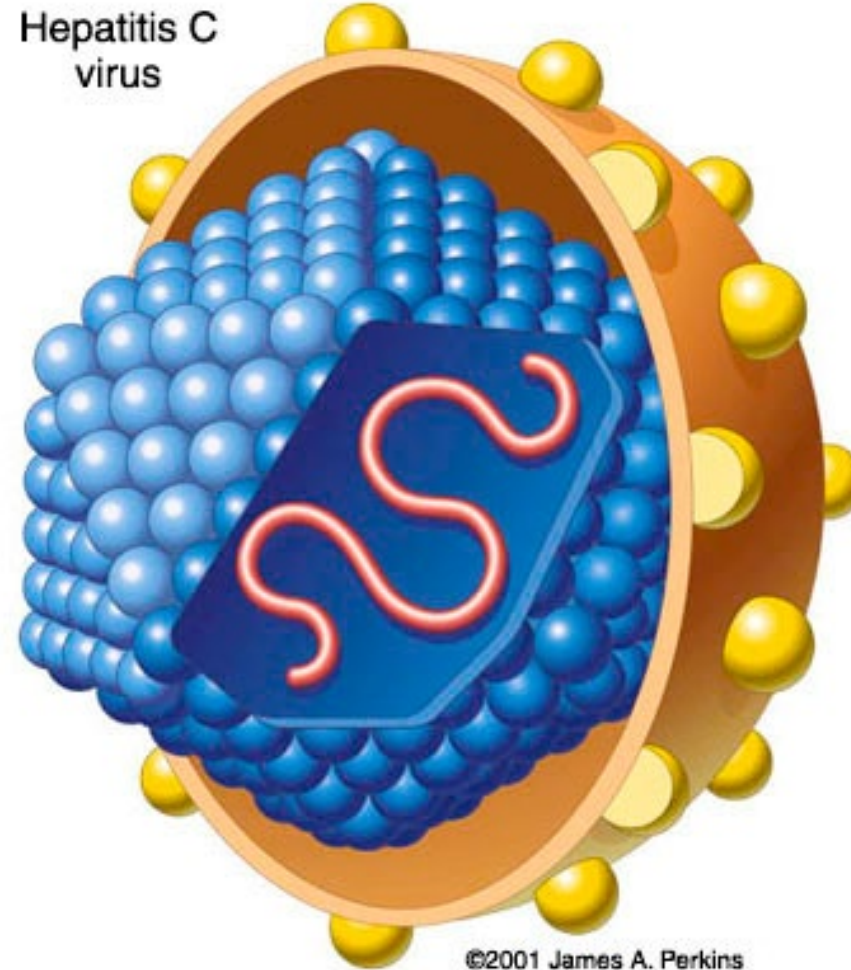
HIV i Västerbotten idag

Hiv

- I Västerbotten följs 150 personer för hivinfektion
- Alla har behandling
- Ingen med känt pågående iv missbruk

Hepatit C

Smittvägar

- Hepatit c-virus, HCV finns i blodet hos den smittade
- Vanligaste smittvägen i Sverige är iv missbruk
- Blodtransfusion före 1992
- Ovanligt med sexuell smitta

Smittskyddslagen

- **Allmänfarlig sjukdom**
- Skyldigheter för patienten
  - Ej dela injektionsverktyg
  - Kondom vid tillfällig sexpartner
  - Träffa läkare regelbundet
  - Uppge blodsmitta vid sjukvårdskontakter od
  - mm

Sjukdomsförlopp

- 1-3 månaders inkubationstid
- En del får symtom såsom trötthet, influensalikn. symtom
- De flesta märker inget
- 70 % utvecklar kronisk hepatit C

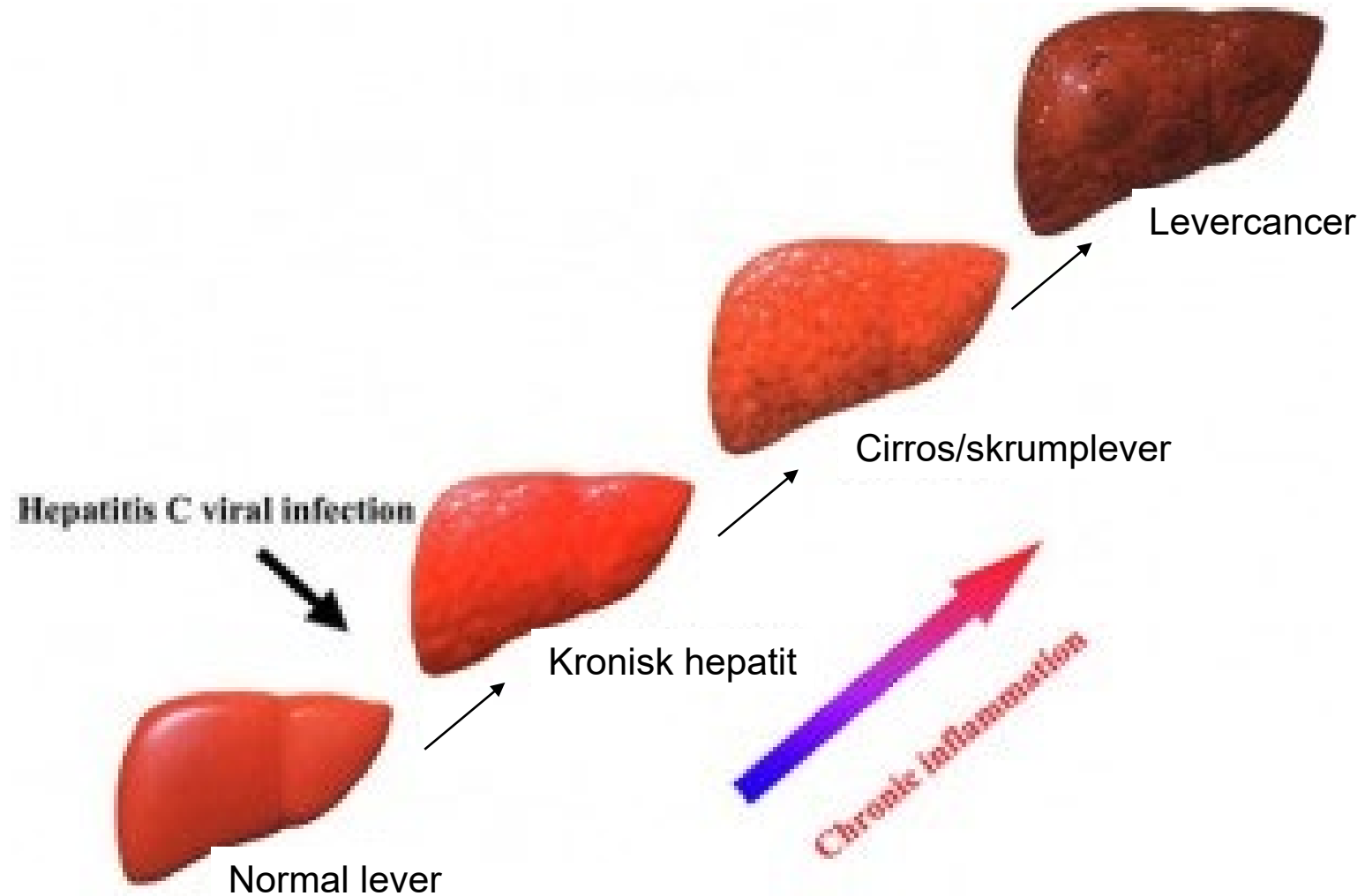
Följder av kronisk hepatit C-infektion

- Efter många års bärarskap >20 år:
- 20 % skrumplever
- 3-4 % av de som har skrumplever utvecklar hepatocellulär cancer årligen
- Hepatit C är orsaken bakom 25% av levertransplantationer i Sverige

Sämre prognos om samtidigt

- annan hepatit
- HIV
- diabetes, fetma, alkoholöverkonsumtion

Fibrosstadier F₀-F₄

Smittsamhet HCV

- 98% vid blodtransfusion med HCV-RNA pos blod
- >80% av alla iv missbrukare blir smittade
- 5% mor-barn
- 3% stickincident
- Mycket låg risk bland heterosexuella par
- Förekommer som sexuell smitta, ffa vid anala samlag i gruppen HIV pos MSM

Förebygga hepatit C

- Finns inget vaccin
- Genomgången sjukdom ger INTE immunitet
- Upprepad provtagning i riskgrupper
- Mest smittsam första halvåret

Förebygga hepatit C

- Erbjuda rena kanyler och andra tillbehör via sprutbytesmottagningar
- **Behandla! Behandla! Behandla!**

HEPATITIS.

**TIME TO TEST.
TIME TO TREAT.
TIME TO CURE.**

**World Health
Organization**

HEPATITIS ATTACKS THE MOST VULNERABLE

Over 90% of new hepatitis B infections occur through mother-to-child transmission and during early childhood. But other groups are also at higher risk of both hepatitis B and C, including people who inject drugs; men who have sex with men; people who have had tattoos or acupuncture; partners of people living with hepatitis B; and health care workers.

**#TestTreatHepatitis
#WorldHepatitisDay**

Förekomst i världen och i Sverige

- 70 miljoner bärare i världen
- I Sverige cirka 45 000
- I Västerbotten 1000 st?
- Vi har koll på 250 st just nu
- Tillkommer 30-40 nya per år i Västerbotten

Behandlingsrevolution!

- Tablettbehandlingar med få biverkningar
- Tar 8-12 veckor
- > 90% läker ut
- Viktig att hitta alla sjuka
- **Låg tröskel för provtagning av hepatit C vid alla former av missbruksanamnes**